

Hugging Amma



Als rechtgeaarde antropoloog vind ik het heerlijk me een paar keer per jaar onder te dompelen in een cultuur die niet de mijne is. Ik wil dan meedoen, mee-ervaren, maar ook zitten, kijken en observeren.

Vorige week dinsdag was het weer zo ver: “ik mocht weer”. Amma, de wereldwijd bekende, alles-en-iedereen-liefhebbende, maar vooral knuffelende Grote Ziel uit India bracht een bezoek aan Nederland en dus bracht ik een bezoek aan haar.

Ten tijde van mijn onderzoek in het Sera klooster in Zuid India, ontmoette ik regelmatig westerlingen die voor of na hun bezoek aan Sera bij Amma waren geweest, in haar ashram welteverstaan. Gefocust op allesbehalve Indiase guru's had ik toen nog geen idee wie zij was of wat zij deed. Wel viel het me op hoe gepassioneerd men over haar sprak en over de omhelzingen die hen van troost, inspiratie en liefde hadden voorzien. Helaas ben ik destijds niet dichterbij gekomen dan een vaartochtje langs haar ashram, maar Amma zelf had ik dus nog nooit ontmoet.

En nu had ik de kans, 3 dagen lang zou Amma in Nederland zijn om te mediteren met haar volgelingen, te vertellen over haar ontwikkelingsprojecten, maar vooral om iedereen dat wilde te omhelzen. Vol verwachting toog ik dus naar de immer sfeervolle Expo in Houten. Daar werd ik meteen verwelkomd door mensen, gekleed in witte gewaden, die me bijzonder vriendelijk uitleg gaven over de darshan die gegeven zou worden en het hoe, wat en waar van deze dag. Ik was ruim op tijd en dus nam ik de tijd voor een kopje thee, met heerlijk zelfgebakken lekkers en keek alvast wat rond.

Houten bleek deze dagen The Place To Be voor heel Amma volgend Nederland, België en Duitsland. Een internationaal gezelschap leek elkaar hier, na tijden, weer te treffen en begroette elkaar (hoe kan het ook anders) met een grote omhelzing.

Bij binnenkomst in de grote zaal ontving ik mijn Darshan ticket. Het ticket, voorzien van de code J5, waarmee ook ik door Amma omhelsd zou kunnen gaan worden. Ik moest hiervoor de borden (ze deden mij denken aan de manier waarop we vroeg bij gym de puntentelling bij hielden) in de gaten houden. Het systeem werkte dan min of meer zoals bij de slager (ongetwijfeld een totaal ongepaste vergelijking), zodra je nummer in beeld kwam moest je je melden en mocht je plaatsnemen in de rij richting het podium.

Maar zover was het nog niet. Ik nam eerst plaats op een stoel in het publiek voor het podium, alwaar ik samen met mijn mede Amma bezoekers wachtte op de komst van Mata Amritanandamayi Devi. Na een minuut of tien kwam ze dan. Het grootste deel van het publiek (ook ik) stond op, uit respect voor deze wijze vrouw. Overigens tot grote frustratie van de dame achter mij, die luid sissend liet weten dat ze niets kon zien en vond dat iedereen weer moest gaan zitten. Uiteraard liep Amma niet alleen. Om haar heen liepen diverse in het wit geklede assistenten die haar hielpen, ondersteunden, de weg voor haar vrij maakten

(voor zover nodig) en haar naar haar plek begeleiden. Amma nam plaats op een verhoging, waarna wij werden uitgenodigd om met haar te mediteren. Prachtig, een zaal vol opgewonden mensen, die ineens in totale stilte bij elkaar zijn.

Aan het eind, de meditatie was amper afgelopen, of de assistenten hielpen Amma op een andere verhoging en de eerste knuffelaars stonden al op het podium. Vanaf mijn stoel had ik prachtig zicht op het hele gebeuren. Mensen die op hun knieën zakten, Amma hevig omhelsden en vervolgens duidelijk geemotioneerd het podium verlieten. Het was wel duidelijk dat de assistenten dit vaker hadden gedaan. Goed georganiseerd en systematisch werden de volgelingen links en rechts van Amma begeleid, klaar gezet voor De Omhelzing en weer van het podium af begeleid. Het leek wel een lopende band. Ik vond het mooi te zien hoe gevarieerd Amma's publiek was. Mensen op blote voeten, vrouwen op hoge hakken, op dikke wollen sokken, op crocs (veel!), slippers. Volwassenen, kinderen, mannen en vrouwen, iedereen!

Terwijl ik daar zo zat, viel mijn oog op de mensen in het wit. Zij lijken de echte volgelingen van Amma te zijn, allen als vrijwilliger aan het werk. Ook de mensen met de grijze fleecetruien met daarop de tekst "Compassion in Action" (goede slogan) horen duidelijk bij Amma.

Na een half uurtje sta ik op en loop wat tussen de kraampjes door. Allerhande spullen en souvenirs worden verkocht. Foto's van Amma, gebedssnoeren, prachtige sari's en wierook. Van die laatste neem ik ook nog wat mee. Altijd fijn om me thuis toch nog eens in Indiase sferen te wanen. Twee uur, een paar koppen chai en mooie observaties later loop ik naar voren. Er staat J5 op de borden en dus mag ik aansluiten in de rij richting Amma. Met nog zo'n 20 wachtenden voor me zie ik rechts van mij een groepje vrouwen met de handen omhoog enthousiast en met de ogen dicht bewegen op de teksten uit de Bhagavad Gita die live wordt gezongen. Nog 15 wachtenden... We krijgen een geplastificeerd kaartje in handen waarop staat dat we scherpe sieraden af moeten doen (we zouden anders Amma kunnen verwonden). Ook zal eventuele make up worden afgeveegd met een doekje door een van de assistenten van Amma. Niet dat Amma het wat uitmaakt dat haar sari vies wordt, maar knuffelaars na mij zouden het wellicht onprettig kunnen vinden. Verder staat er, en dat frappeert me nog het meest, dat Amma, wegens de drukte (hoe wisten zij ten tijde van het drukken van dit kaartje al dat het druk zou worden?) niet iedereen evenveel tijd en aandacht kan geven als zij zou wensen. Dit om toch iedereen de kans te geven haar te omhelzen. Met nog 10 wachtenden voor me zie ik hoe knuffelaars door de assistenten in de juiste houding worden geschikt, alvorens zij Amma mogen omhelzen. Ik zie Amma verder de hele tijd praten met een van haar assistentes. Beantwoord zij de vragen die volgelingen aan die assistentes doorgeven? Ik weet het niet. Maar het komt op mij over alsof Amma drukker bezig is met andere zaken dan met de omhelzing.

Nog 5 wachtenden. Ik trek mijn schoenen uit en zet ze samen met mijn tas aan de kant. Ik mag nu plaatsnemen op een van de stoelen op het podium. Ze komt nu echt dichtbij... Nog 1, de mevrouw voor mij knielt, sluit haar ogen en geeft Amma een innige omhelzing. Terwijl Amma praat en ik in de juiste positie wordt gemanoevreerd zie ik het lijf van mijn voorgangster schokken. Met een betraand gezicht wordt zij overeind geholpen en naar andere assistenten in witte gewaden geleid. Terwijl ik nog onder de indruk ben van de situatie word ik al tegen Amma aan geduwd. Het is mijn beurt. En daar hang ik dus, ietwat ongemakkelijk met mijn hoofd tegen Amma's witte sari. Nou ja wit, kennelijk is het toch niet gelukt om alle make up van de gezichten af te poetsen, want daar waar mijn hoofd ligt is het vooral bruin. En het ruikt sterk naar rozen. Ik sluit mijn ogen en probeer mij open te stellen voor alle liefde, inspiratie, troost of welke spirituele ervaring Amma mij ook zal geven. Het enige wat ik echter voel zijn Amma's armen die losjes om mij heen hangen. Ik hoor haar

praten tegen haar assistente en of het nu uit plichtsbesef is of uit oprechte liefde lijkt ze zich ineens te realiseren dat ik tegen haar aan hang. Ze drukt haar hoofd tegen mijn hoofd, mompelt wat in mijn oor en terwijl ik alweer gemaand word op te staan (my time's up), vervolgt zij haar gesprek. Nog enigszins beduusd van de ervaring sla ik, tot grote verbazing van de mevrouw met het witte gewaad haar aanbod af om nog even achter Amma te gaan zitten om te mediteren en haar aanwezigheid hier te ervaren. Ik loop van het podium weg, trek mijn schoenen half aan, pak mijn tas en schiet in de lach. Ik voel me vrolijk. Ik denk omdat de verwachting die ik had, niet helemaal is uitgekomen. Maar later spreek ik met iemand die vertelt dat Amma de gave heeft datgene wat al in jou aanwezig was, naar boven te laten komen. Ik hou het er dus maar op dat dat het is. Tijdens de heerlijke Indiase lunch hoor en zie ik mensen hun ervaringen van de Darshan delen. Mensen die duidelijk echt heel blij en dankbaar zijn dat ze in Amma's aanwezigheid mogen verkeren. Ze genieten, leven op, zijn in hun element. En dat ben ik dan dus ook. Ik word daar vrolijk van, zo vrolijk dat ik er gewoon enorm om moet lachen. Zullen we dat dan maar gewoon mijn spirituele Amma-ervaring noemen?

*Heb je vragen, opmerkingen of aanvullingen, neem contact op met mij:
monique@antropomo.nl*

Ik ben ook te volgen op twitter onder @antropomo